

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm
Tədrisin təşkili və təlim
texnologiyaları üzrə prorektor v.i.e:

dos. Zaur Məmmədov
" " 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050402 - "Biznesin idarə edilməsi"

Fakültə: İqtisadiyyat və idarəetmə

Kafedra: "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə"

1. Fənn haqqında məlumat

Fənnin adı: "Beynəlxalq biznes"

Fənn proqramı: Kafedranın 16 dekabr 2024 cü il 04 sayılı protokolu ilə təsdiq edilmişdir.

Fənn haqqında məlumat:

Kodu: IPF-B 17

Tədris ili: III (2024-2025) Semestr:

Təhsilalma forması: **Qiyabi**

Tədris yükü: Cəmi: 20 saat- (10 s. mühazirə , 10 məşğələ)

AKTS üzrə kredit: 6

II. Müəllim haqqında məlumat:

Fənni tədris edən müəllimin adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı:

bim Axundov Firdovsi Allahverdi oğlu

Məsləhət günləri və saatları: II gün saat 1400-1600

E-mail ünvanı: fir.axundov@gmail.com

Kafedranın hüquqi ünvanı: Lənkəran şəhəri, Füzuli küç., 170-a

III. Təvsiyyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodiki materiallar:

Əsas:

1. V.K. Lomakin. "Dünya iqtisadiyyatı", 2013
2. F.R. Mirişli. "Dünya iqtisadiyyatı", 2015
3. Əliyev Ş.T " Azərbaycanın xarici iqtisadi siyasəti", Dərs vəsaiti. Bakı 2015
4. Feyzullabəyli İ.Ə " Beynəlxalq ticarət işi" Bakı 2014
5. Məhərrəmov A.M., Aslanov H.H. "Xarici iqtisadi fəaliyyətin tənzimlənməsi" Bakı 2018
6. Biznesin əsasları. Dərslik. Prof. A.B. Abbasovun ümumi elmi redaktəsi ilə. Bakı, 2005
7. İ.Ş. Qarayev. "Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi" Bakı, 2011 dərslik
8. Şəkərləliyev A.Ş. Dünya iqtisadiyyatı və beynəlxalq iqtisadi münasibətlər. Bakı, 1999
9. A. Məhərrəmov, L. Abışlı. "Müəssisənin iqtisadiyyatı". Bakı, 2013.

Əlavə

8. Авдокушин Е.Ф. Международные экономические отношения. М-2001
9. Буглай В.В. Ливенцев Н.Н. Международные экономические отношения. М- 2001
10. Малкова И.В. Мировая экономика, М - 2005

IV.Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün ilkin olaraq "Makroiqtisadiyyat" "Mikroiqtisadiyyat", "Beynəlxalq iqtisadiyyat" və "Biznesin əsasları" kimi fənlərin tədrisi zəruridir.

V.Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda "Dünya iqtisadiyyatı" və "Marketing" fənləri tədris edilir.

VI.Kursun təsviri və məqsədi: Bu fənn biznesin idarə edilməsi ixtisaslı mütəxəssislərə Beynəlxalq biznes haqqında ətraflı məlumat verir. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində beynəlxalq biznesin ayrı-ayrı sferaları arasında mövcud olan problemlərin həlli istiqamətləri, xarici-iqtisadi siyasətin təşkilində əlverişli sahibkarlıq mühitinin formalaşdırılması, beynəlxalq aqrobiznesin məqsəd və vəzifələri, beynəlxalq biznesin inkişaf istiqamətləri, marketingin beynəlxalq biznesdə rolu, xarici iqtisadi fəaliyyətin tənzimlənməsi, aqrobiznes sferasında beynəlxalq əməkdaşlıq və digər məsələlərlə bağlı nəzəri bilikləri formalaşdırır.

Tələbələrə ölkədə həyata keçirilən iqtisadi islahatların inkişafı, biznes fəaliyyətinin prinsip və xüsusiyyətlərini, biznes sferasında beynəlxalq əməkdaşlıq formalarının daha da təkmilləşdirilməsini və dünya təcrübəsinə əsaslanan beynəlxalq biznesin inkişaf istiqamətlərini elmi əsaslarla daha dərinlən öyrədilməsindən ibarətdir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmaz, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır..

VIII.Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə, 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Əgər fənn üzrə həm seminar və həm də laboratoriya varsa onda 10 bal seminara, 10 bal isə laboratoriyaya görə verilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş material dərinlən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.

-8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

-7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir

-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;

- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX.Davranış qaydalarının pozulması: *Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.*

X.Təqvim planı: Mühazirə 10 saat, Seminar 10 saat, **Cəmi: 20 saat**

№	Mövzuların adı	O cümlədən	
		Mühazirə	Seminar
1	Mövzu 1. Beynəlxalq aqrobiznesin məqsəd və vəzifələri. Dünya iqtisadi sistemində biznes mühiti Plan: 1.Beynəlxalq biznesin mahiyyəti və məzmunu 2.Beynəlxalq biznesin növləri. 3.Məhsulların ixrac və idxal əməliyyatları 4.Beynəlxalq biznesin təşkili formaları 5. Xarici ölkələrdə biznesin siyasi mühiti 6.Ölkələrin inkişafında iqtisadi mühitin rolu 7.Beynəlxalq aləmdə biznesin hüquqi mühiti Mənbə: (1,4,5,6)	2	2
2	Mövzu 2.. Beynəlxalq biznesin inkişaf istiqamətləri. Xarici iqtisadi fəaliyyətin tənzimlənməsi Plan: 1. Beynəlxalq iqtisadi inteqrasiya 2.İqtisadi inteqrasiyaların əsas formaları 3.Azad iqtisadi zonalar 4.Gömrük birliyi və ümumi bazarda regional iqtisadi inteqrasiya 5. Xarici iqtisadi fəaliyyətin formalaşması zəruriliyi 6. Xarici iqtisadi fəaliyyət və onun tənzimlənməsi Mənbə: (1,4,5)	2	2
3.	Mövzu 3 Beynəlxalq ticarətin strukturu. Beynəlxalq ticarət və investisiya Plan: 1. Qlobal ticarətin əmtəə və coğrafi strukturu 2. Xarici ticarətin tənzimlənməsi üsulları 3. Beynəlxalq ticarətin əsas göstəricilər sistemi 4. Beynəlxalq ticarətin aparılması forma və metodları 5. Xarici ticarət siyasətinin əsas istiqamətləri (proteksionizm və	2	2

	liberalizm) 6 Qlobal ticarət və əsas trendlər 7. Beynəlxalq ticarət nəzəriyyələri 8. Dünya Ticarət Təşkilatı və onun qlobal iqtisadi sistemdə mövqeyi 9. Xarici investisiya hərəkətləri və onun əsas növləri Mənbə: (2,4,5)		
4	Mövzu 4: Xarici ölkələrin aqrar və sənaye sektorunun inkişaf istiqamətləri Plan: 1. Dünya aqrar sektoru və onun əsas həlqələri 2. Aqrar sektorun inkişaf problemləri və çoxtərəfli tənzimlənməsi mexa-nizmləri 3. Aqrar sənaye komplekslərinin formalaşmasında aqrosənaye inteqrasiyasının rolu 4. Dünya iqtisadiyyatında sənayenin əhəmiyyəti 5. Dünya iqtisadiyyatının yanacaq-enerji kompleksi Mənbə: (2,3,4)	2	2
5	Mövzu 5: Beynəlxalq biznesdə marketing . Beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulması Plan: 1.Beynəlxalq marketingin mühüm prinsipləri 2.Marketing və cəmiyyət.Vasitəçilərlə satışın formaları 3.Marketingin beynəlxalq biznesdə rolu 4.Müəssisələrdə qlobal marketing strategiyası 5.Etibarlı tərəfdaşlarla əlaqələrin qurulması strategiyası 6.Firmaların işgüzar reputasiyası 7.Danışıklara hazırlıq işləri və prosesin aparılması qaydaları 8.İkitərəfli razılaşmalar və sazişlərin rəsmləşdirilməsi prosedurları Mənbə: (2,3,5)	2	2
6	CƏMİ	10	10

XI. Fənn üzrə tələblər:

Tələbə fənnin öyrənilməsi zamanı təsərrüfat subyektlirinin iqtisadi maraqlarına uyğun qərar qəbul edilməsini, məlumatları müqayisəli şəkildə təhlil etməyi, nəticələri qiymətləndirməyi. idarəçiliyin təmin edilməsində həvəsləndirilmə metodlarına diqqət yetirməyi və s. nail olmağı bacarmalıdır.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Beynəlxalq biznesin mahiyyəti və məzmununu mənimsəyir;
- Beynəlxalq biznesin siyasi,iqtisadi və hüquqi mühitini öyrənir,
- Beynəlxalq biznesin inkişaf istiqamətləri barədə məlumatlar əldə edir
- Beynəlxalq biznesdə marketing fəaliyyətinin mahiyyətini mənimsəyir,
- Aqrobiznes sferasında beynəlxalq əməkdaşlıq formalarını öyrənir

- Müstəqil analiz etmə bacarığına yiyələnir;

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV: Kollektiv sualları:

I Kollektiv sualları

1. Beynəlxalq biznesin mahiyyəti və məzmunu
2. Beynəlxalq biznesin növləri.
3. Məhsulların ixrac və idxal əməliyyatları
4. Beynəlxalq biznesin təşkili formaları
5. Xarici ölkələrdə biznesin siyasi mühiti
6. Ölkələrin inkişafında iqtisadi mühitin rolu
7. Beynəlxalq aləmdə biznesin hüquqi mühiti
8. Beynəlxalq iqtisadi integrasiya
9. İqtisadi integrasiyaların əsas formaları
10. Xarici iqtisadi fəaliyyət və onun tənzimlənməsi

XIV. İmtahan sualları:

1. Beynəlxalq biznesin mahiyyəti və məzmunu
2. Beynəlxalq biznesin növləri.
3. Məhsulların ixrac və idxal əməliyyatları
4. Beynəlxalq biznesin təşkili formaları
5. Xarici ölkələrdə biznesin siyasi mühiti
6. Ölkələrin inkişafında iqtisadi mühitin rolu
7. Beynəlxalq aləmdə biznesin hüquqi mühiti
8. Beynəlxalq iqtisadi integrasiya
9. İqtisadi integrasiyaların əsas formaları
10. Azad iqtisadi zonalar
11. Gömrük birliyi və ümumi bazarda regional iqtisadi integrasiya
12. Xarici iqtisadi fəaliyyətin formalaşması zəruriliyi
13. Xarici iqtisadi fəaliyyət və onun tənzimlənməsi
14. Qlobal ticarətin əmtəə və coğrafi strukturu
15. Xarici ticarətin tənzimlənməsi üsulları
16. Beynəlxalq ticarətin əsas göstəricilər sistemi
17. Beynəlxalq ticarətin aparılması forma və metodları
18. Xarici ticarət siyasətinin əsas istiqamətləri (proteksionizm və liberalizm)
19. Qlobal ticarət və əsas trendlər
20. Beynəlxalq ticarət nəzəriyyələri
21. Dünya Ticarət Təşkilatı və onun qlobal iqtisadi sistemdə mövqeyi
22. Xarici investisiya hərəkətləri və onun əsas növləri
23. Dünya aqrar sektoru və onun əsas həlqələri
24. Aqrar sektorun inkişaf problemləri və çoxtərəfli tənzimlənməsi mexanizmləri
25. Aqrar sənaye komplekslərinin formalaşmasında aqrar sənaye integrasiyasının rolu
26. Dünya iqtisadiyyatında sənayenin əhəmiyyəti

27. Dünya iqtisadiyyatının yanacaq-enerji kompleksi
28. Beynəlxalq marketinqin mühüm prinsipləri
29. Marketinq və cəmiyyət. Vasitəçilərlə satışın formaları
30. Marketinqin beynəlxalq biznesdə rolu
31. Müəssisələrdə global marketinq strategiyası
32. Etibarlı tərəfdaşlarla əlaqələrin qurulması strategiyası
33. Firmaların işgüzar reputasiyası
34. Danışıklara hazırlıq işləri və prosesin aparılması qaydaları
35. İkitərəfli razılaşmalar və sazişlərin rəsmləşdirilməsi prosedurları

“Beynəlxalq biznes” fənninin sillabusu Biznesin idarə edilməsi ixtisası üzrə tədris planı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus “İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə” kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir. (16 dekabr 2024 cü il, 04 sayılı protokol).

Kafedra müdiri:

Fənn müəllimi:

dos A. Əfəndiyeva

b/ müəl. F.Axundov